

דף יז.

עין משפט א

הרמב"ם הל' שבת פ"ט חי"ח

הַמִּסֵּךְ חֵיב וְהִיא מְלֹאכָה מְאֹבוֹת מְלֹאכוֹת. וְהַשׁוֹכֵט עַל
 הַחוּטִין עַד שִׁפְרוֹקוֹ וַיִּתְקַנֵּם הָרִי זֶה תוֹלְדֵת מִסֵּךְ. וְכַמָּה
 שְׁעוֹרוֹ מִשְׁיִתְקֵן רַחֵב שְׁתֵּי אֶצְבָּעוֹת. וְכֵן הָאוֹרֵג שְׁנֵי
 חוּטִין בְּרַחֵב שְׁתֵּי אֶצְבָּעוֹת חֵיב. בֵּין שְׁאֲרָגָן בְּתַחֲלָה בֵּין
 שְׁהִיָּה מְקַצֵּת הַבְּגָד אָרוּג וְאָרֵג עַל הָאָרוּג שְׁעוֹרוֹ שְׁנֵי
 חוּטִין. וְאִם אָרֵג חוּט אֶחָד וְהַשְּׁלִים בּוֹ הַבְּגָד חֵיב. אָרֵג
 בְּשֵׁפֶת הַיְרִיעָה שְׁנֵי חוּטִין בְּרַחֵב שְׁלֹשָׁה בְּתֵי גִירִין חֵיב.
 הָא לְמָה זֶה דוּמָה לְאוֹרֵג צְלָצוּל קָטָן בְּרַחֵב שְׁלֹשָׁה בְּתֵי
 גִירִין:

עין משפט ב

הרמב"ם הל' שבת פי"ח הב"ד

הוֹצִיא חֵצֵי שְׁעוֹר וְחִזֵּר וְהוֹצִיא חֵצֵי שְׁעוֹר בְּהַעֲלִים אַחַת
 לְרִשּׁוֹת אַחַת חֵיב. לְשְׁתֵּי רִשּׁוֹת אִם יֵשׁ בֵּינֵיהֶן רִשּׁוֹת
 שְׁחֵיבִין עָלֶיהָ פָּטוּר. הֵיטָהּ בֵּינֵיהֶן פְּרָמְלִית הָרִי הֵן
 כְּרִשּׁוֹת אַחַת וְחֵיב חֲטָאת:

עין משפט ג

הרמב"ם הל' שגגות פ"ה ח"ה

הָאִשָּׁה שֶׁהִלְךָ בְּעֵלָהּ לְמַדִּינַת הַיָּם * וְשָׁמְעָה שְׁמַת אוֹ
 שָׁבָאוּ עֵדִים שְׁמַת וְנִשְׂאָת בֵּין עַל פִּי עֲצָמָה בֵּין עַל פִּי

ג. כסף משנה האשה שהלך בעלה למדה"י וכו'. בפ' האשה רבה (דף פ"ז:): תנן גבי אשה שהלך בעלה למדה"י ובאו ואמרו מת בעליך שאם נשאת ע"פ ב"ד תצא ופטורה מן

בית דין. וְנוֹדַע שְׁבַעֲלָה קִיָּם. חֵיבֵת קָרְבָן אֶחָד. וְאִם נִשְׁאֵת לְאֲנָשִׁים הֶרְבֵּה אוֹ שְׁזִנְתָה עִם אֲנָשִׁים הֶרְבֵּה. חֵיבֵת חֲטָאת עַל כָּל אִישׁ וְאִישׁ מִפְּנֵי שֶׁהֵן גּוֹפִים מְחַלְקִין וְאִף עַל פִּי שֶׁהֵכֵל בְּשִׁגְגָה אַחַת. הֵבֵא עַל הַנְּדָה בְּשִׁגְגָה וְטָהָרָה מִנְּדָתָהּ וְטָבְלָה וְחִזְרָה וְרָאָתָה נְדָה וּבֵא עָלֶיהָ פְּעַם שְׁנִיָּה בְּאוֹתָהּ שִׁגְגָה עֲצֻמָּה. חֵיב עַל כָּל פְּעַם וּפְעַם. אִף עַל פִּי שֶׁהוּא בְּהַעֲלִים אַחַת וְהוּא גּוֹף אֶחָד. שְׁזִמֵּן נְדוּת זֶה חוּץ מִזִּמֵּן נְדוּת הַשְּׁנִיָּת. וְהָרִי הֵן כְּשִׁתִּי נָשִׁים נְדוּת:

עין משפט ד

הרמב"ם הל' שגגות פ"ח ה"ב

אֵינוֹ חֵיב בְּאִשָּׁם תְּלוּי עַד שִׁיחֶיהָ שֵׁם אִסוּר קְבוּעֵי ד'. כִּיצַד. אֶכֶל חֵלֶב וְסֶפֶק אִם הָיָה כְּזִית אוֹ פָּחוֹת מְכֻזֵּית.

הקרבן ואמרינן בגמרא (דף צ"ב) דזעירי אמר ליתא למתני' ואע"ג דר"נ פליג עליה הא רבא דבתרא הוא סבר כוותיה ואמרינן תו בגמרא דאף ר"א סבר הכי: ומ"ש ואם נשאת לאנשים הרבה חייבת על כל איש ואיש מפני שהם גופין מוחלקים. ברייתא שם. ומ"ש או שזינתה עם אנשים הרבה. שם במשנה (דף פ"ז): הוורוה ב"ד לינשא והלכה וקלקלה חייבת בקרבן ובגמרא (דף צ"ב) מאי קלקלה ר"א אומר זינתה ר"י אמר אלמנה לכ"ג גרושה וחלוצה לכהן הדיוט מ"ד זינתה כ"ש אלמנה לכ"ג מ"ד אלמנה לכ"ג אבל זינתה לא מ"ט אתון הוא דשויתון פנויה ותניא כוותיה דר"י ומשמע דהלכה כר"י ולפיכך יש לתמוה על מה שפסק רבינו שאם זינתה חייבת חטאת. וי"ל דלא אתמר דר"י אלא אליבא דמתני' דאמרה שאם נשאת ע"פ ב"ד פטורה מן הקרבן אבל כיון דאסיקנא דליתא למתני' אלא אעפ"י שהוורוה בית דין לינשא חייבת בקרבן אף לרבי יוחנן אין חילוק בין זינתה לנשאת דבין בזו ובין בזו חייבת בקרבן: הבא על הנדה בשגגה וכו'. בספ"ג דכריתות (דף י"ז):

ד. כסף משנה אינו חייב באשם תלוי עד שיהיה שם איסור קבוע כיצד אכל חלב וספק אם היה כזית או פחות מכזית וכו'. משנה בפ"ד דכריתות (דף י"ז). ומ"ש או שעשה מלאכה בשבת ולא ידע מעין אי זו מלאכה ה"ז מביא אשם תלוי. ולכאורה יש לתמוה שמאחר שהוא יודע ודאי שעשה מלאכה שחייב עליה חטאת מנין לו לרבינו שאינו מביא חטאת אלא אשם. וי"ל שלמד כן רבינו מדתנן (דף י"ט) בפ' ספק אכל חלב ונותר לפניו אכל אחד מהם ואינו יודע אי זה מהם אכל אשתו נדה ואחותו עמו בבית שגג באחת מהן ואינו יודע באי זה מהן שגג [שבת ויוה"כ ועשה מלאכה בין השמשות ואינו יודע באיזה מהן עשה]

או שְׁהִיְתָה לְפָנָיו חֲתִיכַת חֵלֶב וְחֲתִיכַת שֶׁמֶן וְאָכַל אַחַת מֵהֶן וְאִין יָדוּעַ אִי זֶה מֵהֶן אָכַל. אֲשֶׁתּוֹ וְאַחֹתוֹ עִמּוֹ בְּבֵית בָּעַל אַחַת מֵהֶן וְאִין יוֹדֵעַ אִי זֶה מֵהֶן בָּעַל. שִׁבְתָּ וְחָל וְעָשָׂה מְלָאכֹת בְּאַחַד מֵהֶם וְאִין יָדוּעַ בָּאִי זֶה יוֹם עָשָׂה. או שְׁעָשָׂה מְלָאכָה בְּשִׁבְתָּ וְלֹא יָדַע מֵעֵין אִי זֶה מְלָאכָה עָשָׂה. הֲרִי זֶה מְבִיא אֲשֶׁם תְּלוּי. וְכֵן כָּל כִּיּוּצָא בְּזֶה. אָבֵל אִם הִיְתָה לְפָנָיו חֲתִיכָה אַחַת סֶפֶק שֶׁהִיא חֵלֶב סֶפֶק שֶׁהִיא שֶׁמֶן וְאָכְלָה פְּטוּר שֶׁהֲרִי אִין כָּאֵן אֲסוּר קְבוּעַ. וְכָל הָאוֹכֵל חֵלֶב הַכּוּי פְּטוּר מֵאֲשֶׁם תְּלוּי שֶׁהֲרִי אִין כָּאֵן אֲסוּר קְבוּעַ. וְכֵן הֵבֵא עַל אִשָּׁה שֶׁהִיא סֶפֶק נִדְּהָ אוֹ סֶפֶק עֲרוּהָ שֶׁל קְרוֹב בְּשָׂר פְּטוּר מֵאֲשֶׁם תְּלוּי. לְפִיכֶךָ הָאִשָּׁה שֶׁנִּמְצָא דָם עַל עַד שְׁלָהּ לְאַחַר זְמַן וְהַנוּשָׂא יִבְמָתוֹ בְּתוֹךְ שְׁלֵשָׁה חֳדָשִׁים וְיִלְדָה וְאִין יָדוּעַ אִם בֵּן תִּשְׁעָה לְרֵאשׁוֹן אוֹ בֵּן שִׁבְעָה לְאַחֲרוֹן הֲרִי אֵלּוּ פְּטוּרִין

ר"א מחייב חטאת ור' יהושע פוטר ויהיב טעמא בגמרא לרבי יהושע משום דכתיב אשר חטא בה עד שיודע לו במה חטא ותנן נמי התם דאיפליגו על העושה מלאכה בתוך היום ואין ידוע אם בשבת עשה אם ביום הכפורים עשה או על העושה ואין ידוע מעין אי זו מלאכה עשה ופסק כר' יהושע ור"ש כר' יהודה דאמר פוטר היה ר' יהושע אף מאשם תלוי. אבל קשה שבפרק זה לקמן פסק רבינו בההיא דחלב ונותר לפניו כר' יהודה דאמר פוטר היה ר' יהושע אף מאשם תלוי והכא הוא מחייבו אשם תלוי וצ"ע. ומ"ש אבל אם היתה לפניו חתיכה אחת וכו'. שם (דף י"ח) פלוגתא דאמוראי ורוב מנין ורוב בנין סברי דבחתוכה אחת פטור. ומ"ש וכל האוכל חלב הכוי פטור מאשם תלוי וכו' עד שהרי אין שם איסור קבוע. שם. ומ"ש וכן הבא על אשה שהיא ספק נדה או ספק ערוה וכו'. ומ"ש לפיכך האשה שנמצא דם על עד שלה לאחר זמן. נתבאר בפ"ה: ומ"ש והנושא יבמתו בתוך שלשה חדשים וילדה וכו'. יש לתמוה על זה דהא תנן בפ' החולץ (דף ל"ה) ספק בן תשעה לראשון ספק בן שבעה לאחרון וכו' חייבים אשם תלוי וצ"ל דההיא מתני' אתיא כהנהו דסברי דאפי' בחתיכה אחת ספק חלב ספק שומן חייב ואע"ג דסתם לן הכי מאחר דרוב בנין ורוב מנין סברי בכריתות דהוא דוכתה דפטור הכי נקטינן וכבר רמזה רבינו בפירוש המשנה בפ' החולץ:

מִן הַקָּרְבָּן. וְכֵן כָּל כִּיּוֹצֵא בְּאֵלוֹ. שֶׁהָרִי אֵין שָׁם אִסּוּר
קְבוּעַ:

דף יז:

עין משפט א

הרמב"ם הל' שנגנות פ"ח ה"ב

עיין בסעיף הקודם

עין משפט ב.ג.

הרמב"ם הל' שנגנות פ"ח ה"ו

כָּל דָּבָר שֶׁחִיבִין עַל וּדְאוֹ חֲטָאת קְבוּעָה אַחַת הִּי חִיבִין
עַל לֹא הוֹדַע שְׁלוֹ אֲשֶׁם תְּלוֹי אֶחָד. וְכָל דָּבָר שֶׁחִיבִין עַל
וּדְאוֹ חֲטָאוֹת הַרְבֵּה חִיבִין עַל לֹא הוֹדַע שְׁלוֹ אֲשֶׁמוֹת
תְּלוֹיִין הַרְבֵּה כְּמִנְיֵן הַחֲטָאוֹת. כִּי צַד. כְּשֵׁם שָׁאֵם אֶכֶל
חֶלֶב וְדָם וְנוֹתֵר וּפְגוּל בְּהַעֲלֵם אַחַת חִיב אַרְבַּע חֲטָאוֹת.
כִּן אִם נִסְתַּפֵּק לוֹ אִם אֶכְלָן אוֹ לֹא אֶכֶל אֶלָּא חֲתִיכוֹת
שֶׁל הֶתֵר שֶׁהָיוּ עִמָּהֶם מִבִּיא אַרְבָּעָה אֲשֶׁמוֹת תְּלוֹיִין. וְכֵן
אִם נִסְתַּפֵּק לוֹ אִם הָאֲשָׁה שֶׁבָּא עָלֶיהָ אֲשֶׁתּוֹ. אוֹ פְּלוּנִית
הָעֵרוּהָ שֶׁהִיָּתָה עִמָּה שֶׁחִיב עָלֶיהָ שְׁמוֹנֶה חֲטָאוֹת. הָרִי
זֶה מִבִּיא שְׁמוֹנֶה אֲשֶׁמוֹת תְּלוֹיִין:

עין משפט ד.ה.

הרמב"ם הל' שנגנות פ"ח ה"ב

עיין לעיל דף יז. עין משפט ד

ה. כסף משנה כל דבר שחייבים על ודאו חטאת קבועה וכו' כיצד כשם שאם אכל חלב ודם
וכו'. משנה שם (דף י"ז):

עין משפט ו

הרמב"ם הל' יבום וחליצה פ"א הכ"ג

יְלֵדָה לְאַחַר שְׂשָׂה חֳדָשִׁים מִשְׁנַת־יְבָמָה וְלֹד שֶׁל קַיִמָּא
 הָרִי זֶה הַיֶּלֶד סָפֵק אִם בֶּן תְּשַׁעָּה לְרֵאשׁוֹן אִם בֶּן שְׁבַעָּה
 לְאַחֲרוֹן לְפִיכָךְ יוֹצִיא בְּגִט וְהַיֶּלֶד כָּשֵׁר. וְאִם בָּא עָלֶיהָ
 אַחַר שְׂשִׁילָדָה הַבָּנִים שְׂיָבְאוּ אַחֲרָיו סָפֵק מִמְזָרִים:

שו"ע אה"ע סימן קפד פ"ו

ז. וְלֹד שֶׁלֹּא נִגְמְרוּ סִימְנֵיו וְלֹא כָּלוּ לוֹ חוֹדְשָׁיו נִקְרָא נֶפֶל, אֲבָל נִגְמְרוּ
 סִימְנֵיו וְלֹא יָדוּעַ אִם כָּלוּ לוֹ חוֹדְשָׁיו, אִפְי' מֵת בְּיוֹם שְׁנוּלֵד, הָרִי זֶה
 מוֹצִיָּאָה בְּגִט¹ וְחוֹלֵץ לָהּ וְאֲחִ"כ תְּהִיָּה מוֹתֵרֶת לְאַחֲרִים. וְאִם נִתְקַיִּים
 הַיֶּלֶד ל' יוֹם, הָרִי זֶה וְלֹד שֶׁל קַיִמָּא, וְאִינָה צְרִיכָה מִמֶּנּוּ גִט מִפְּנֵי שֶׁהִיא
 עֲרוּהָ עֲלָיו.

ח. יֵלֶדָה וְלֹד שֶׁל קַיִמָּא לְאַחַר שְׂשָׂה חוֹדְשִׁים מִיוֹם שְׁנַת־יְבָמָה, הָרִי זֶה
 סָפֵק אִם בֶּן תְּשַׁעָּה לְרֵאשׁוֹן אִם בֶּן שְׁבַעָּה לְאַחֲרוֹן, לְפִיכָךְ יוֹצֵאת
 בְּגִט וְהַיֶּלֶד כָּשֵׁר. וְאִם בָּא עָלֶיהָ אַחֲרֵי שִׁילָדָה וְנִתְעַבְּרָה וְיֵלֶדָה, וְלֹד זֶה
 סָפֵק מִמְזָר.

עין משפט ז. זז. ט.

הרמב"ם הל' שוגגות פ"ח ה"ב

עין לעיל דף יז. עין משפט ד

ו. וְהַרְמָ"ה ס"ל דְּלֹא תִצָּא כִּיּוֹן שֶׁסְּפִיקָא הוּא אִם הַיֶּלֶד שֶׁל קַיִמָּא, וְכַאֲן הַשׁו"ע הַשְּׂמִיט
 דַּעְתּוֹ כִּי הַב"י תִּמָּה עֲלָיו דְּרֵאוּי לְהַחֲמִיר הוּאִיל וְזֶה סְפִיקָא דְּאוּרֵייתָא. וְכַב"ה תִּירֵץ דְּהוּי
 סְפִיקָא דְּרַבְנָן דְּמַדְּאוּרֵייתָא וְלֹד מֵעֲלִיא הוּא, וְעֵינֵן ב"ש שֶׁכָּתַב שְׁדַּבְּרֵי תִימָה הֵם שֶׁכ"ז לְעַנִּין
 נִשְׁאֵת לְאַחַר אֲבָל אִם נִשְׁאֵת לִיבָם ה"ז סְפִיקָא דְּאוּרֵייתָא וְכָתַב שְׁמִשׁוּ"ה חֲזַר בּוּ בְּשׁו"ע
 מִמִּש"כ בַּב"ה וְהַשְּׂמִיט דַּעַת הַרְמָ"ה.

עין משפט י.

הרמב"ם הל' שגגות פ"ה ה"ו

הבא על אשתו שלא בשעת וסתה^ז וראתה דם בשעת
התשמיש. הרי אלו פטורין מקרבן חטאת מפני שזה
כאנוס הוא ולא שוגג. שהשוגג היה לו לבדק ולדקדק
ואלו בדק יפה יפה ודקדק בשאלות לא היה בא לידי
שגגה ולפי שלא טרח בדרישה ובחקירה ואחר כך יעשה
צריך פפרה. אבל זה מה לו לעשות הרי טהורה היתה
ושלא בשעת וסתה בעל אין זה אלא אנס. ולפיכך בין
שנמצא דם על עד שלא בין שנמצא על עד שלו פטורין.
אבל אם עבר ובא עליה סמוך לוסת ודמה שיבעל
ויפרש קדם שתראה דם וראתה בשעת התשמיש. חייבין
בקרבן. שזו היא שגגה. לפיכך אם נמצא דם על עד שלו
שניהם טמאים וחיבין בקרבן. נמצא על עד שלה. אם
קנחה עצמה מיד כשפרש הבעל ולא שהתה שניהם
טמאים וחיבין בקרבן. ואם שהתה כדי שתושיט ידה
לתחת הכר או לתחת הכסת ותטל עד לבדק בו ואחר
כך קנחה עצמה שניהן טמאים בספק ופטורין מקרבן.
ואם שהתה כדי שתירד מן המטה ותדיח את פניה ואחר
כך קנחה עצמה ונמצא דם. בעלה טהור:

ז. כסף משנה הבא על אשתו שלא בשעת וסתה וכו'. בפ"ב דשבועות (דף י"ז י"ח): ומ"ש
אבל אם עבר ובא עליה סמוך לוסתה וכו'. גם זה שם (דף י"ח) אי שלא בשעת וסתה אנוס
הוא. ומיהו אפשר דהא דחשיב ליה אנוס היינו דוקא כשבדקה לפני תשמיש אבל אם לא
בדקה קודם תשמיש לא חשיב ליה אנוס דכיון שהוא ז"ל סובר שאם אין לה וסת אסורה
לשמש עד שתבדוק ואפילו יש לה וסת דרך הצנועות לבדוק אפשר שאף בזו אם לא בדקה
אינו אנוס. ומ"ש לפיכך אם נמצא על עד שלו וכו'. משנה בפ"ב דנדה (דף י"ד). ומ"ש ואם
שהתה כדי שתושיט ידה וכו' ואם שהתה כדי שתירד מן המטה וכו'. שם (דף ט"ו) בגמרא: